

משרד האוצר

מינהל הכנסות המדינה

12 בינואר, 2009

בשנת 2008 הסתכמו הכנסות המדינה ממסים ואגרות בכ- 184.1 מיליארדי ₪

1. סך הכנסות המדינה ממסים ואגרות

- בחודש דצמבר 2008 הסתכמו הכנסות ממסים ומאגרות בכ- 12.7 מיליארדי ₪.
- בשנת 2008 הסתכמו הכנסות המדינה ממסים ומאגרות בכ- 184.1 מיליארדי ₪.
- **בשיעורי מס אחידים**, דהיינו בניכוי תיקוני חקיקה והתאמות לנתוני התקציב ירדו ההכנסות ממסים בשיעור ריאלי של 4.6%.

2. הכנסות רשות המיסים בישראל

- סקירת ההכנסות נערכת על רקע המיתון בכלכלת ישראל והכלכלה העולמית.
- ניתוח הנתונים מראה על הבדלים קיצוניים במגמת ההכנסות בין המחצית הראשונה של השנה לבין המחצית השנייה של השנה. במחצית הראשונה נשמרה יציבות ביעד ההכנסות, כך שבמיסים ישירים נרשם גרעון של 1.0 מיליארד ₪, בעוד שבמיסים עקיפים נרשם עודף של 2.6 מיליארד ₪. לעומת זאת במחצית השנייה של 2008 נרשם גרעון הן במיסים ישירים בסכום של 6.8 מיליארד ₪ והן במיסים עקיפים בסכום של 1.3 מיליארד ₪.
- במהלך 2008 הופחתו מיסים בהיקף כולל (נטו) של כ-7.0 מיליארד ₪: במיסים הישירים הופחתו מיסים נטו בהיקף של כ-7.3 מיליארד ₪ בעיקר בשיעורי המס על יחידים וחברות; במיסים העקיפים נרשמה תוספת נטו של כ-0.3 מיליארד ₪ בעיקר מהעלאת המס על סולר ומנגד הפחתות בשיעורי מס קניה על מוצרים בני קיימא ורכב.

דצמבר 2008

בחודש דצמבר 2008 נרשמה גביה של כ – 12.2 מיליארד ש"ח, (ללא אגרות) בהשוואה ל-14.3 מיליארד ש"ח, בשנת 2007. בהגדרות רשות המיסים, בניכוי התאמות ותיקוני חקיקה ירדו ההכנסות בשיעור ריאלי של כ – 18.8%.

סיכום שנתי

- בניכוי תיקוני חקיקה והתאמות לנתוני התקציב ירדו ההכנסות בשיעור ריאלי של 4.6%.
- במיסים העקיפים נותרו ההכנסות ללא שינוי ריאלי (ירידה של 0.3%) אך לעומת זאת במיסים הישירים חלה ירידה ריאלית בשיעור של כ – 8%. בניתוח המגמה של ההכנסות בשנת 2008 ניתן לראות כי בהכנסות ממסים עקיפים נרשמה יציבות עד חודש אפריל ואילו מחודש מאי המגמה

משרד האוצר מינהל הכנסות המדינה

נטתה מטה, מגמה שהתחזקה ברבעון האחרון של השנה. במיסים הישירים מסתמנת מגמת ירידה בהכנסות במשך כל השנה, מגמה שהחלה כבר באמצע שנת 2007.

מיסים ישירים

כללי

ההכנסות ממיסים ישירים הסתכמו בשנת 2008 בכ-95.7 מיליארד ₪, לעומת כ-106.5 בתקופה המקבילה אשתקד (ירידה של כ-14%): בהגדרות רשות המיסים ובניכוי הפרשי עיתוי ותיקוני חקיקה ירדו ההכנסות בשיעור ריאלי של כ-7.8%. יש להדגיש כי במהלך השנה הופחתו מיסים (נטו) בכל התחומים בהיקף של כ-7.3 מיליארד ₪.

שוק ההון

הגבייה משוק ההון בשנת 2008 הסתכמה בכ-2.4 מיליארד ₪, ירידה של כ-48%. גבייה זו כלולה בסה"כ הגבייה מניכויים. הירידה בגבייה משוק ההון נובעת מהמשבר העמוק בשוק ההון, ומירידת הריבית. מדדי המניות והאג"ח ירדו בעשרות אחוזים ושחקו את העלייה בשערי המניות בשנים האחרונות.

מס הכנסה

ההכנסות בשנת 2008 ברוטו מעצמאים וחברות הסתכמו בכ-37.2 מיליארד ₪ לעומת 42.1 מיליארד ₪ ב-2007, ירידה ריאלית של כ-15.6%, כאשר עיקר הירידה הסתמנה בגביית מס החברות בשיעור של כ-18%. הירידה נובעת הן מהפחתת מס החברות והן מהירידה בהכנסות: כך למשל, נרשמה בענפי הבנקאות ירידה בשיעור של כ-43%, ובהכנסות מענפי התעשייה - 24% (הענפים מהווים כ-19% וכ-15% מהגבייה, בהתאמה). יש לציין כי בענף התחבורה והתקשורת (מהווה כ-8% מהגבייה) ובענף המסחר (19% מהגבייה) נרשמה עלייה בגבייה בשיעור של 5% - 6%.

מיסוי מקרקעין

הכנסות בשנת 2008 ממיסוי מקרקעין הסתכמו בכ-5.8 מיליארד ₪ לעומת 6.1 מיליארד ₪ ב-2007, ירידה ריאלית של כ-8.8% בהשוואה לשנת 2007.

החזרים

בשנת 2008 הסתכמו החזרים בכ-9.1 מיליארד ₪ לעומת 7.9 מיליארד ₪ ב-2007, עליה בשיעור של 10.7%; העלייה בהחזרים נובעת ממספר החזרים גדולים.

מיסים עקיפים

משרד האוצר מינהל הכנסות המדינה

כללי - ההכנסות ממיסים עקיפים בשנת 2008 הסתכמו ב- 83.4 מיליארד ₪ ירידה ריאלית של 0.3% לעומת 2007. יש לציין כי עיקר הירידה היא בהכנסות מס קניה מיבוא מכוניות. ההכנסות במחצית הראשונה של השנה היו טובות יותר - בחודשים ינואר עד יוני עלו ההכנסות ב- 6.5% , ואילו במחצית השנייה של השנה חלה ירידה בהכנסות ממיסים עקיפים בשיעור של כ- 1%.

מע"מ

הכנסות מע"מ בשנת 2008 הסתכמו בכ- 55.3 מיליארד ₪ לעומת כ- 52.4 מיליארד ₪ ב- 2007; בניכוי השינוי במדד המחירים לצרכן ובניכוי תיקוני החקיקה עלו ההכנסות ממע"מ בשיעור ריאלי של כ- 1%.

מיסי יבוא

מנתונים ראשוניים של סיכומי 2008 עולה כי ערך היבוא (ללא יהלומים) הסתכם ב- 56.5 מיליארד \$ לעומת כ- 48.5 מיליארד \$ ב- 2007 גידול של כ- 16.3%. נתוני המגמה של ערך היבוא מצביעים כי מתחילת 2007 ועד לחודש מאי 2008 הייתה עליה מתונה בערך היבוא ואילו החל מחודש מאי מסתמנת מגמת ירידה מתונה בערך היבוא לישראל.

ביבוא מכוניות נוסעים נרשם גידול בשיעור של כ-2% בלבד (יבוא - משמעותו שחרור כלי רכב מהמס על ידי היבואנים) וזאת לאחר גידול של כ-30% ב-2007. בעוד שהמחצית הראשונה של השנה 2008 חל גידול של 23% בכמות הרכבים המיובאים לעומת התקופה המקבילה אשתקד, חלה במחצית השנייה ירידה של 20%.

נתוני המגמה של יבוא כלי רכב מראה כי עד לחודש מרץ 2008 נרשמה מגמת עליה ביבוא כלי רכב ואילו החל מחודש אפריל התחילה מגמה של ירידה ביבוא - שינוי שהחריף מאוד ברבעון האחרון של השנה.

יש לציין כי בחודש דצמבר יובאו לארץ 5,732 כלי רכב ירידה של 53% בהשוואה לדצמבר 2007.

ביבוא רכב מסחרי חלה בשנת 2008 עליה של כ-31%, לאחר ירידה משמעותית של 20% ביבוא רכב מסחרי בשנת 2007.

3. הכנסות מאגרות משרדי הממשלה

בשנת 2008, הסתכמו ההכנסות מאגרות בכ- 5.0 מיליארד ₪, עליה ריאלית של כ-3.0% לעומת התקופה המקבילה בשנת 2007.

נתונים ארעיים על הכנסות המדינה ממסים בחודש דצמבר 2008
(במיליוני ₪ ובאחוזים)

שיעורי שינוי ריאליים*		ינואר - דצמבר		דצמבר			
ינואר - דצמבר	דצמבר	2008	2007	2008	2007		
-7.7	-16.6	184,124	190,734	12,683	14,700	סה"כ מסים, בהגדרות תקציב	I+II+III
-14.0	-17.0	95,720	106,471	6,687	7,785	מיסים ישירים, בהגדרות תקציב	I
						מיסים ישירים, בהגדרות רשות המיסים	(1)
-13.7	-15.1	96,496	106,870	6,258	7,118	מס הכנסה נטו	(11)
-12.5	-11.9	88,757	96,969	5,750	6,306	מס הכנסה ברוטו	(111)
-10.6	-8.2	97,400	104,238	6,823	7,179	החזרי מס הכנסה	(112)
13.7	18.7	8,643	7,269	1,073	873	ניכויים משוק הון נטו	(12)
-50.2	-56.2	2,176	4,177	128	282	מיסי מקרקעין	(13)
-7.4	-30.9	5,563	5,743	380	530	התאמה להגדרות התקציב(א)	I - (1)
		-776	-399	429	667		
0.2	-18.3	83,359	79,577	5,521	6,529	מיסים עקיפים, בהגדרות תקציב**	II
						מיסים עקיפים בהגדרות רשות המיסים	(2)
0.1	-22.8	83,300	79,569	5,181	6,481	מע"מ נטו, לא כולל מע"מ יבוא בטחוני	(21)
1.0	-23.0	55,306	52,370	3,345	4,200	מע"מ יבוא	(211)
1.0	-23.8	33,873	32,070	2,330	2,955	מע"מ מקומי	(212)
2.2	-6.6	47,018	43,996	3,202	3,313	החזרי מע"מ	(213)
3.3	2.2	25,585	23,696	2,187	2,068	סה"כ מסי יבוא ללא מע"מ	(22)
-6.7	-35.9	15,142	15,522	824	1,243	מכס	(221)
3.3	-0.5	2,400	2,222	174	169	מס קניה יבוא	(222)
-8.4	-41.5	12,742	13,300	650	1,074	סה"כ מסים מקומיים ללא מע"מ	(23)
5.3	-5.8	12,852	11,677	1,012	1,038	מס קניה מקומי	(231)
-21.7	-3.4	235	287	19	19	מס דלק	(232)
7.2	-5.6	11,872	10,590	935	957	מס טבק(ב)	(233)
-5.2	-8.2	727	733	57	60	מס בולים	(234)
		18	67	1	2	התאמה להגדרות התקציב(א)	II - (2)
		59	8	340	48	אגרות ותשלומי חובה אחרים	III
3.0	18.9	5,045	4,686	475	386		

*שיעורי שינוי ריאליים לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בהנחה שמדד דצמבר 2008 ירד ב-0.4% לעומת מדד נובמבר 2008.

**הכנסות אלו אינן כוללות הכנסות ממע"מ על יבוא ביטחוני.

(א) הפרשי עיתוי וכן, במיסים ישירים, הפרשה לקרן פיצויים.

(ב) מס קניה על סיגריות מיצור מקומי.